

Zhodnocení pěstitelské sezóny okurek v roce 2017

Loňský rok byl v pěstování okurek dosti výjimečný, především z hlediska vlivu počasí, chorob a škůdců. Větší nebo menší sucho bylo prakticky ve všech oblastech ČR, takže s těmito problémy se setkala většina zahrádkářů a pěstitelů. Extrémní teplo a sucho bylo především v letních měsících, kdy okurky potřebují dostatek vláhy na růst plodů. Kdo na zahrádce neměl možnost závlivky, tak měl úrodu menší a sklizené plody tak byly někdy deformované a v některých případech docházelo vlivem těchto stresů na rostliny k hořkosti plodů, především u odrůd, které nejsou geneticky nehořké. U nakladaček to zase není až takový problém, protože po zavaření i hořkých plodů po 2-3 týdnech od zavaření hořkost zmizí. Horší je to u salátových okurek, protože tam žádný takový posklizňový technologický zásah není. Jediná možnost je dostatečná závlivka v průběhu vegetace.

Nedostatek vláhy se netýkal jen okurek ale i jiných plodin. Kdo měl možnost zalévat, tak ztráty na výnosech a kvalitě plodů neměl až tak výrazné ale bylo třeba při závlivce dodržovat určité zásady:

- Především zalévat na večer nebo brzy z rána, kdy sluneční paprsky nemají ještě velkou sílu, aby nespálily porost. Z tohoto důvodu je dobré zalévat podmokem, čili ne na listy ale jen ke kořenům, aby nedošlo k ovlhčení listů a tím následně ke spálení listů. Rovněž se tímto způsobem oddaluje výskyt plísňe okurkové.

- Ideální je použít k závlivce vodu, která není čerstvě napuštěná ze studny nebo vodovodního řádu a to proto, že ze studny bývá voda příliš studená a tím může dojít k teplotnímu šoku u zalévané rostliny, čímž dojde k zpomalení růstu. Ve vodě z vodovodního řádu se zase může vyskytovat určité množství chlorových látek, které okurky snášejí velice špatně (možná fytotoxicita). Pomoc je jednoduchá, nechat napuštěnou vodu v větší nádobě (sud, stará vana, atd.) ½ až 1 den odstát, aby vyprchal chlór a srovnala se teplota.

- Důležitým faktorem, který významně ovlivní výsledek závlivky je množství aplikované vody a časový interval mezi závlivkami. Obecně platí, že závlivka by měla být vydatná, tj. nejméně 15-20 mm, což znamená 15-20 l vody na m². Vsačkování vody na vysušené půdě je velice pomalé a aby nedocházelo k povrchovému odtoku závlahové vody mimo námi zalévané rostliny, je třeba zalévat pozvolna, případně na několikrát. Ideální je v tomto případě použití kaplové závlahy místo hadice nebo konve. Tím se zároveň ušetří množství použité vody. Jak často zalévat záleží na půdní vlhkosti a typu půdy. Na lehkých půdách při loňském extrémně suchém a horkém roce bylo potřeba zalévat skoro denně, na těžkých půdách, které udrží vodu stačí 1x týdně.

Pro snížení odparu vody z půdy je dobré, aby byl povrch půdy nakypřen (okopávka, plečkování). Tímto agrotechnickým zásahem se poruší půdní kapiláry (do hloubky 3-5 cm), kterými vzlíná voda na povrch a tím zůstává v půdě. Další možností je použití netkané textilie po zasetí okurek. Tento materiál propouští vodu do půdy (srážky, závlaha) ale zároveň brání jejímu výparu a její černá barva rovněž zvyšuje teplotu půdy, čímž urychluje růst rostliny a plodů. Netkaná textilie není investice jen na jednu sezónu ale dá se použít opakovaně po dobu několika let.

Zvláštností uplynulé sezóny byl kromě extrémních klimatických podmínek také neobvyklý výskyt chorob a škůdců. Nejvýznamnější choroba okurek plíseň okurková působila minimální škody. Důvodem bylo opět velice suché a teplé počasí, protože spory plísňe okurkové, které jsou do ČR každoročně přinášeny větrem z Dálného východu, potřebují k vyklíčení na listech okurky vysokou vzdušnou vlhkost a optimální teplotu. Ani jedno letos moc nebylo. Na některých odrůdách docházelo k výskytu padlí okurkovému, které se v běžných letech vyskytuje až koncem sezóny (konec srpna, začátek září), kdy již máme okurky zavařené. Toto onemocnění podporuje

dlouhodobější suché počasí a toho bylo dostatek, ale i přesto nedocházelo v většině rozšíření. Ostatní choroby nepůsobily významné škody.

Ze škůdců byl v loňském roce největší problém s napadením sviluškou. V běžných letech tento „miniaturní pavouček“ (0,5 mm) nepůsobí žádné škody v porostech okurek pěstovaných na poli nebo zahradě. I když jej v porostech nacházíme každoročně, především ke konci vegetace, tak vlivem nízkých nočních teplot a přirozených nepřátel, nedochází k přemnožení a tím ke škodám. Svilušky, stejně jako mšice a třásněnky, jsou každoročně obzvláště nebezpečným škůdcem ve sklenicích a folnicích, kde působí značné škody. Důvodem je vyšší suma teplot oproti venkovním podmínkám a tím dochází k rychlému přemnožení (až 20 generací za sezónu). Vlivem vysokých teplot v loňském létě a rovněž tropickým nocím, kdy i v noci často neklesala teplota pod 20 °C se vytvořili optimální podmínky (jako ve skleníku) a došlo i ve venkovních podmínkách k přemnožení svilušek.

V běžných letech si s tímto škůdcem venku poradí přirození nepřátelé (sluněčka, dravé plošnice, pestřenky, dravý roztoč, atd.) ale tentokrát na to nestačili. Bez chemického ošetření akaricidy (Vertimec, Omite, atd.) došlo ve většině případů k předčasnému celkovému uschnutí porostu. Současně se sviluškou se často vyskytovaly i třásněnky, pro které platí to co již bylo řečeno na svilušky.

Mšice v loňské roce nebyly nějak významným škůdcem, tak jako v jiných letech. Ve většině případů byla jejich populace úspěšně redukována přirozenými nepřáteli. I když loňský rok nebyl pro okurky optimální, přesto většina zahrádkářů okurky vypěstovalo a ti co měli smůlu, tak těm se doufám podaří vše vynahradiť v následující sezóně.

Ing. Jiří Holman, Ph.D.

Šlechtění a semenářství okurek Bzenec
www.holman.cz

Nakladačky hrubé		Nakladačky hladké		Salátovky
REGINA F1	ADMIRA F1	FATIMA F1	BOHDANA F1	LINDA F1 MIX
LADA F1	JITKA F1	AUREA F1	KAROLINA F1	NATALIE F1
VIOLA F1	SVATAVA F1			VIKTORIE F1

ING. B. HOLMAN OKURKA SALÁTOVKA VIKTORIE F1	ING. B. HOLMAN OKURKA NAKLADAČKA KAROLINA F1	ING. B. HOLMAN OKURKA NAKLADAČKA VIOLA F1	ING. B. HOLMAN OKURKA NAKLADAČKA REGINA F1
---	--	---	--

HOLMANOVY OKURKY

Nejvyšší kvalita osiva, nízká cena!

ING. J. HOLMAN – OKURKY – 696 81 BZENEC
mob.: 608 661 509 tel./fax: 518 384 972 email: bholman@iol.cz www.holman.cz